**Hukuk Bölümü 2013/726 E. , 2013/934 K.**

- **1-HUKUK UYUŞMAZLIKLARINDA, ADLI YARGI YERINCE GÖREVSIZLIK KARARI VERILDIKTEN SONRA, DAVA DOSYASI GÖNDERILMEKLE IDARI YARGI YERINDE DAVA AÇILMIŞ SAYILMAYACAĞI; 2- 2247 SAYILI YASADA ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 27

**"İçtihat Metni"**

Davacı : Şeker Sigorta A.Ş.(Yeni Ünvanı Liberty Sigorta)

Vekili : Av. C.Ü.-Av. A.G.-Av. A.Ö.-Av. B.K.E.

Davalı : 1-M.A.C.

2- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Vekili : Av. H.İ.A.

O L A Y : Davacı vekili özetle; davacı şirkete IS-T02-2181352 nolu sigorta poliçesiyle malikin Slim Yatırım Holding A.Ş. ve sürücünün B.U. olduğu 34….. plakalı vasıtanın 21.05.2004 tarihinde Beykoz'da seyir halinde iken, malikin ve sürücüsünün M.A.C. olduğu 34……. plakalı aracın çarpmasına maruz kalarak hasara uğradığını, 21.05.2004 tarihli Kaza Tespit Tutanağına göre bu kazanın oluşumunda 34……. Plakalı aracın sürücüsü M.A.C.'ın %25 diğer davalı tarafın %25 oranında kusurlu olmasından dolayı 34……. plakalı araca tedbir konularak fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 764,00TL alacağın ödeme tarihinden itibaren yıllık yasal faiziyle birlikte vekaletin davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle 29.05.2006 tarihinde adli yargıda dava açmıştır.

BEYKOZ SULH HUKUK MAHKEMESİ: 16.07.2008 gün ve E: 2006/813 K: 2008/926 sayılı karar ile özetle; dosya arasında bulunan bilirkişi raporuna göre, hurda ve amortisman bedeli tenzil edildikten sonra davalıların kusurlarına isabet eden zarar bedelinin 666.75 er YTL olduğu, davalı M.A. C.'ın Zorunlu M.M.S. Şirketinden davacı sigortanın 689.00TL ödeme aldığı, bu nedenle bu davalıdan alacağının kalmadığı anlaşıldığından bu davalı hakkında açılan davanın reddine, davalı Belediye kusuruna isabet eden 666.75 TLnin davalı belediyeden tahsiline karar vermiştir.

Beykoz Sulh Hukuk Mahkemesi kararı davalı İstanbul Büyükşehir Belediye vekili tarafından temyiz edilmiştir.

YARGITAY 17.HUKUK DAİRESİ: 29.09.2011 gün ve E:2011/2144 K: 2011/8376 sayılı kararında özetle; davalı Belediye aleyhindeki davanın hizmet kusuruna dayanılarak açıldığının anlaşılması nedeniyle yargı yolu yönünden görevsizlik kararı verilmesi gerektiği vurgulanarak yerel mahkemenin kararı bozulmuştur.

BEYKOZ SULH HUKUK MAHKEMESİ: 24.05.2012 gün ve E: 2012/152 K: 2012/1073 sayılı kararı ile Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin bozma ilamına uyarak görevsizlik kararı vermiş, verilen görevsizlik kararı temyiz edilmeksizin 07.12.2012 tarihinde kesinleşmiştir.

Beykoz Sulh Hukuk Mahkemesi 03.01.2013 gün ve 2012/152 sayılı yazı ile dava dosyasını Beykoz nöbetçi İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

İSTANBUL 2. İDARE MAHKEMESİ: 24.01.2013 gün ve E: 2013/75 K: 2013/84 sayı ile özetle; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. Maddesinde yapılan değişikliğe göre, bu Kanundan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiş ve verilen karar kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin, İstanbul 2. İdare Mahkemesi'ne verdiği dilekçe ile Beykoz Sulh Hukuk Mahkemesi ile İstanbul 2. İdare Mahkemesi kararları arasında oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini talep etmesi üzerine, dava dosyası Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Bahri AYDOĞAN, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 04.06.2013 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" ve 15. maddesinde "Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra, ceza davalarında doğrudan doğruya diğer davalarda ise taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun "Görevsizlik veya yetkisizlik kararı üzerine yapılacak işlemler" başlıklı 20.maddesinin 1.fıkrasında; " (1) Görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi hâlinde, taraflardan birinin, bu karar verildiği anda kesin ise bu tarihten, süresi içinde kanun yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; kanun yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, dava dosyasının görevli ya da yetkili mahkemeye gönderilmesini talep etmesi gerekir. Aksi takdirde, bu mahkemece davanın açılmamış

sayılmasına karar verilir.” hükmüne yer verilmiş; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 'İdari davaların açılması' başlıklı 3. maddesinde; idari davaların, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılması öngörülmüş; aynı Kanunun 9. maddesinde; çözümlenmesi Danıştay'ın idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde adli ve askeri yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde bu hususstaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemelerde dava açılabileceği hükme bağlanmış; Yasanın "İlk inceleme üzerine verilecek karar" başlıklı 15.maddesinin 1.fıkrasının (a) bendinde; " 1. (Değişik bent: 05/04/1990 - 3622/6 md.) Danıştay veya idare ve vergi mahkemelerince yukarıdaki maddenin 3 üncü fıkrasında yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülürse, 14 üncü maddenin; a) 3/a bendine göre adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine; idari yargının görevli olduğu konularda ise görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine, (…) karar verilir” denilmiştir.

Dosyanın, 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca incelenmesinden:

Hukuk uyuşmazlıklarında, görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesi, ancak aynı yargı düzeni içinde yer alan mahkemeler arasında olanaklı olup; bu hususa ilişkin 6100 sayılı H.M.K'nın 20. (1086 sayılı H.U.M.K.'nun 27.) maddesiyle 2577 sayılı İ.Y.U.K.' nun 15. maddesinin 1. fıkrası (a) bendinin ikinci cümlesinde yer alan "görev" kuralları, aynı yargı düzeni içindeki mahkemelerin işbölümü esasına ilişkin düzenlemelerdir. Oysa yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda, görevli olduğundan bahisle farklı bir yargı düzeninde yer alan mahkemeye dava dosyasının gönderilebilmesine olanak tanıyan bir düzenleme bulunmamaktadır.

Göreve ilişkin kararın, işbölümü esasına göre veya yargı yolu bakımından verilmiş olması farklı sonuçlar doğurmaktadır. Şöyle ki; işbölümü esasına göre verilen görevsizlik kararı sonucu dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi durumunda, dava başvuru tarihi itibariyle görevli mahkemede açılmış sayılmaktadır. Yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda ise, görevli olduğu işaret edilen yargı yerine, bu yargı yerinin uyguladığı usul kurallarına uygun olarak yeniden dava açılması zorunlu bulunmaktadır.

Olayda, davacı tarafından, idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçeyle açılmış bir dava bulunmadan, Beykoz Sulh Hukuk Mahkemesi'nce yazı ekinde dava dosyası İstanbul Nöbetçi İdare Mahkemesine gönderilmiş ve bu yargı yerince, kendisine gelen adli yargı yerine ait dava dosyası üzerinden inceleme yapılarak görevsizlik kararı verilmiş olup, yukarıda yapılan açıklamalara göre, İ.Y.U.K.'nun 3 ve 9. maddelerinde öngörülen şekilde usulüne uygun olarak idari yargı yerine açılmış bir dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

2247 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre, olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyalarının, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra, hukuk davalarında taraflardan birinin istemi üzerine ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi ve görevli yargı merciin belirlenmesinin istenmesi gerekmektedir. Ancak, başvuru koşullarının incelenebilmesi için öncelikle, yargı yerinde usulüne göre açılmış bir dava bulunması gerektiği tartışmasızdır.

Bu durumda, ortada idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçeyle açılmış bir dava bulunmadığından, 2247 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasada öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

**SONUÇ :** 2247 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, anılan Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 04.06.2013 gününde Üyelerden Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

**KARŞI OY**

Dava, davacı şirkete IS-T02-2181352 nolu sigorta poliçesiyle malikin S. Yatırım Holding A.Ş. ve sürücünün B.U. olduğu 34..... plakalı vasıtanın 21.05.2004 tarihinde Beykoz'da seyir halinde iken, malikin ve sürücüsünün M.A.C. olduğu 34..... plakalı aracın çarpmasına maruz kalarak hasara uğradığını, 21.05.2004 tarihli Kaza Tespit Tutanağına göre bu kazanın oluşumunda 34..... Plakalı aracın sürücüsü M.A.C.'ın %25 diğer davalı tarafın %25 oranında kusurlu olmasından dolayı 34..... plakalı araca tedbir konularak fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 764,00TL alacağın ödeme tarihinden itibaren yıllık yasal faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle açılmıştır. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" ve 27. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder" denilmiştir. Öte yandan; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasında(Değişik: 10/6/1994-4001/2 md.), "İdari davalar, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılır" ve 9. maddesinin birinci fıkrasında (Değişik: 5/4/1990 - 3622/2 md.), "Çözümlenmesi Danıştayın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde, adli ve askeri yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususstaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabilir. Görevsiz yargı merciine başvurma tarihi, Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edilir" hükmü yer almıştır. Olayda, adli yargı yerince yargı yolu bakımından görevsizlik kararı verilen dava dosyası idari yargı yerine gönderilmiş ve bu yargı yerince, adli yargı yerine ait dava dosyası üzerinde inceleme yapılarak davada adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş olup, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3 ve 9. maddelerinde öngörülen şekilde usulüne uygun olarak idari yargı yerinde açılmış bir dava bulunduğundan sözetmek mümkün değildir. Durum böyle olmakla birlikte, İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre yapılan usule aykırılığın 2247 sayılı Kanunun 27. maddesi kapsamında incelenemeyeceği, bu hususun Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkisi dışında kaldığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının varlığı kabul edilerek çözüme kavuşturulmasının dava ekonomisine ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına uygun düşeceği, bu nedenle görev uyuşmazlığının esası incelenerek görevli yargı yerinin belirlenmesi gerektiği oyu ile karara katılmıyorum.

**Üye**

**Nurdane TOPUZ**